

men paa de 2 andre Kontorers Omraader; dertil tror jeg, den ærede Ordfører vil give mig Ret. Derfor tror jeg nok, at man med nogen Grund kan sige, at det er et ganske mærkeligt Motiv til Genoprettelse af et gejstligt Departementscheffsøembede, at de Sager, der hidtil ikke have henhort under dette gejstlige Kontor, ere tagne til i Antal. Man maa jo huske paa, hvorledes Ordningen har været i Kultusministeriet. Ordningen har jo nemlig ikke været den, at alle Ministeriets Sager høre ind under een Departementschef, men Ordningen har været den, at de 2 Kontorer havde een Departementschef under sig, medens derimod Kontorchefen i det gejstlige Kontor fungerede som Departementschef — det var ved lgl. Resolution blevet overdraget ham indtil videre at overtage Forretningerne som Departementschef for disse Sagers Bedkommende. Nu forekommer det mig temmelig uimodsigeligt, at naar Kirke- og Undervisningsministeriet i en Række af Aar har fundet, at de gejstlige Sager fik en forfarlig Ledelse ved, at Kontorchefen i det gejstlige Kontor styrede dem som Departementschef, saa maa man for at paavise, at det nu er nødvendigt at oprette et nyt Departementscheffsøembede for disse Sager, virkelig kunne paavise, at de Sager, som hidtil have henligget under denne Kontorchef, ere tiltagne i Omfang. Noget saadant er imidlertid ingenlunde Tilfældet. Det eneste, som jeg i Flertallets Betænkning har kunnet se, er, at Brevenes Antal er tiltaget, men jeg tror, at vilde man ansætte Departementscheffer i Forhold til det Antal Breve, som gaa ud fra og ind til et Ministerium — hvilket jo ganske vist kan betyde en Forøgelse af Sager, men lige saa vel kun behøver at betyde, at man er naaet til Anvendelsen af endnu mere Papir og Blæk end tidligere — saa tror jeg, at man kunde komme vel vidt i den Henseende her i Landet. Jeg tror, at det er et saa løst Motiv, at man virkelig ikke derpaa kan bygge et Forslag om Genoprettelse af et Departementscheffsøembede — det kan i det højeste motivere noget af den Art, som Mindretallet har erklæret sig villigt til, nemlig at gaa til at bevilge Ministeriet noget mere Medhjælp end hidtil under en eller anden Form; dertil vilde Mindretallet være fuldt beredvilligt at hylde sin Medvirking. — Jeg skal endnu i Anledning af et Kontorchefsøembedes Genoprettelse i 1888 sige, at der forelaa for dette Forslag en meget god Motivering, nemlig affurat den samme Motivering, som den ærede Ordfører i Dag vilde benytte paa et fuldstændig forfæret Omraade som Motivering for dette

Departementscheffsøembede. Vil man spørge, hvormed man motiverede Forslaget om et Kontorchefsøembede i 1888, saa var Motiveringen netop den, at Sagerne under de to paagældende Kontorer vare voksende i en saa betydelig Grad, at der var henlagt saa mange ny Sager til disse to Kontorer, at man nu ikke længere kunde undvære en saadan Kontorchef. Da Rigsdagen, som den ærede Ordfører meget rigtig nævnte, efterhaanden havde henlagt en hel Række af Sager under disse Kontorer, var dette en virkelig Motivering, og derfor gav man ogsaa den Gang det ny Kontorchefsøembede. Men hvis man den Gang havde sagt: om en 3, 4 Aar komme vi igen og forlange en ny Departementschef paa Grund af affurat de samme Sager, der have motiveret Oprettelsen af dette Kontorchefsøembede, saa tror jeg dog, Rigsdagen havde betænkt sig 2 Gange, inden den gik til at bevilge dette Kontorchefsøembede. Jeg tror, Rigsdagen gik ud fra, at den ved at bevilge denne Kontorchef havde raadet Bod paa, at vi i Tidens Løb vare komne til at lægge flere og flere Sager ind under Kirke- og Undervisningsministeriet; men man anede ikke den Gang, at der senere vilde fremkomme et saadant Forslag som dette, og endnu mindre, at et Flertal af Udvalget vilde kunne slutte sig til et saadant Forslag. Jeg tror derfor, at naar man ikke i det temmelig stiftende Antal af Breve vil finde et rimeligt Motiv for Genoprettelsen af dette Departementscheffsøembede, saa er det overhovedet umuligt at paapege nogen virkelig Grund derfor. Derimod er der nok af Grunde, som tale derimod, og jeg skal tillade mig at fremføre enkelte af dem. Jeg skal da først fremføre det, som er en naturlig Følge af det, som jeg allerede har udviklet, nemlig at man her i Folketinget tidligere Gang efter Gang har hævdet som en Nødvendighed, at vi naaede til en radikal Reform af hele vor Centraladministration. En saadan Reform bliver imidlertid naturligvis vanskeligere og vanskeligere, den skydes længere og længere ud i Fremtiden, naar man bestandig bliver ved at lappe paa den nuværende Administration. Naar man bestandig bliver ved at opfylde Ministeriets Fordringer paa det ene Punkt og paa det andet Punkt, saa frastriver man sig til sidst ligefrem derved Metten til at kræve en saadan Reform af Centraladministrationen, og jeg tror dog ikke, at man i dette Ting endnu er naaet til at se hele den politiske Situation saa haabløst, at man ikke skulde tro, at man dog en Gang skulde komme til, ikke blot et Personstifte, men ogsaa et Systemstifte her i Landet. Men